SAYMA FONKSİYONU

KUMANDA TEKNIĞINDE SAYMA

SAYMA FONKSİYONU

Bir miktarın belirlenmesi birçok durumda darbelerin sayılması ile gerçekleştirilmektedir. Bunun için de bu proses veya programdan alınan darbeler bir sayıcıya gönderilir.

Sayma fonksiyonları yardımı ile;

- Bir miktarın sayılması (Üretilen parça sayısı, tekrarlayan işlem sayısı, vb.)
- Bir istek miktarına göre sahip olunan değerin; eşit, küçük veya büyük olup olmadığının araştırılması (İstenen sayıya ulaşıldığında kapağı kapatma) vb.
- Eşit zaman aralıklarında tekrarlayan sinyaller sayılarak süre tespiti yapılabilir.

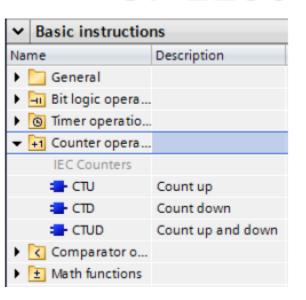
Sayıcılar bazı ek elemanların kullanılması ile daha değişik fonksiyonları da gerçekleştirebilirler. Örneğin "Clock Memory Bits" darbeleri saydırılarak zamanlayıcı oluşturulabilir.

S7 1200 PLC sistemlerinde çeşitli şekillerde sayma işlemleri gerçekleştirilebilir.

a)CPU'da software olarak hazırlanmış ve her zaman çağrılabilecek sayıcılar vardır. Bu sayıcılar her çevrimde sadece bir sinyal olmak üzere ileri veya geri sayma yapabilirler. İşleme süresi PLC'nin hızına bağlıdır.

b)Dâhili bellek alanları (merker, data blok) ile de sayıcı yapmak mümkündür. İleri veya geri sayma işlemi, toplamaçıkarma veya artırma-azaltma emirleri ile yapılabilmektedir. Bu tür sayıcılar bir çevrimde birden fazla darbeyi ileri veya geri sayabilir.

c)Bazı sayıcılar da özel bir giriş modülüne yerleştirilip, hızlı sayıcılar olarak adlandırılmaktadırlar. Darbeler özel kartlarla fiziksel giriş olarak direkt CPU'ya bağlanırlar. Bu sayıcılar çevrim süresinden daha kısa olan sinyalleri sayabilecek durumdadırlar.

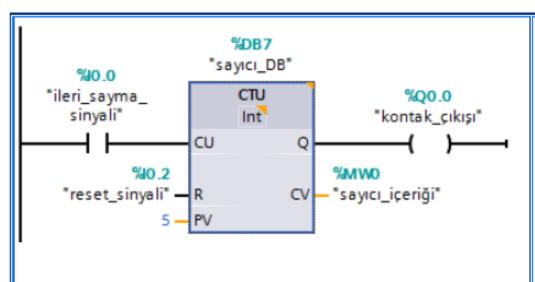

Diğer bütün sayıcı yapılarında olduğu gibi S7 1200 CPU'larda da iki temel sayma fonksiyonu vardır. Yukarı ve aşağı sayıcılar. Birde bunların birleştirildiği aşağı/yukarı sayıcılar kullanılabilir.

Bu fonksiyonlara "Instructions >> Basic Instruction>>Counter operations" altından ulaşılabilir.

Bütün sayıcıların sayma miktarı, sayıcı tipi altındaki alan tıklanarak işaretli veya işaretsiz; 8-16-32 "bit" tam sayı ("BYTE", INT veya DINT) olarak ayarlanabilir.

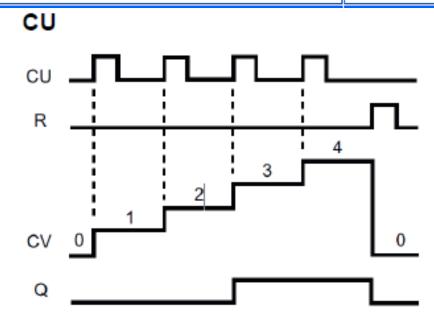
5

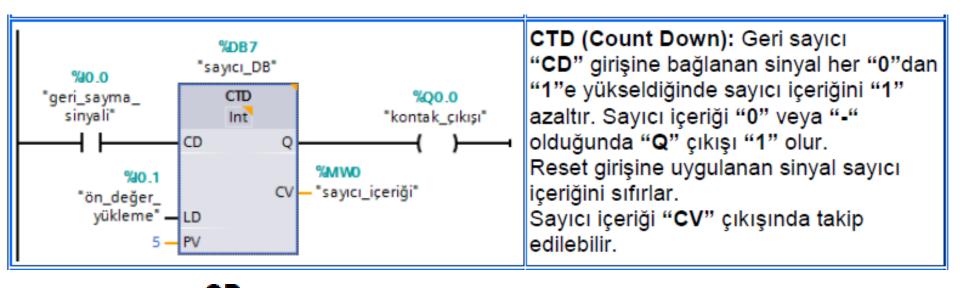

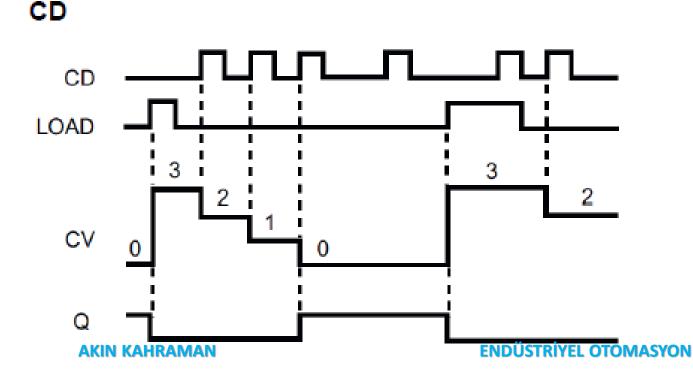
CTU (Count Up): İleri sayıcı
"CU" girişine bağlanan sinyal her "0"dan
"1"e yükseldiğinde sayıcı içeriğini "1"
artırır. Sayıcı içeriği "PV" girişine yazılan
değere eşit veya büyük olduğunda "Q"
çıkışı "1" olur.

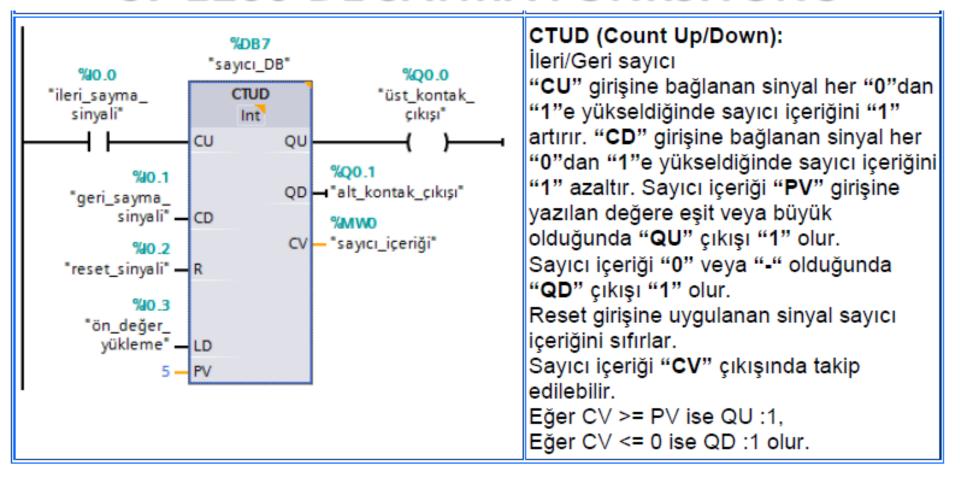
Reset girişine uygulanan sinyal sayıcı içeriğini sıfırlar.

Sayıcı içeriği "CV" çıkışında takip edilebilir.

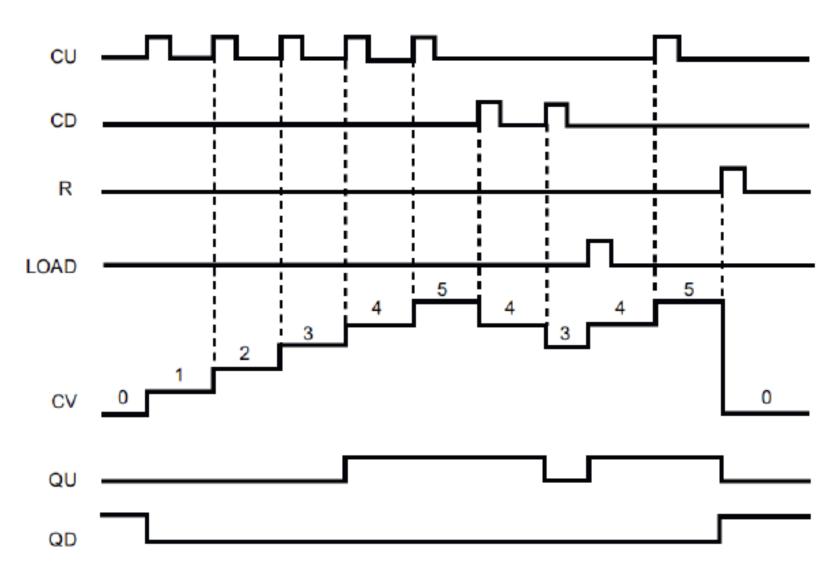

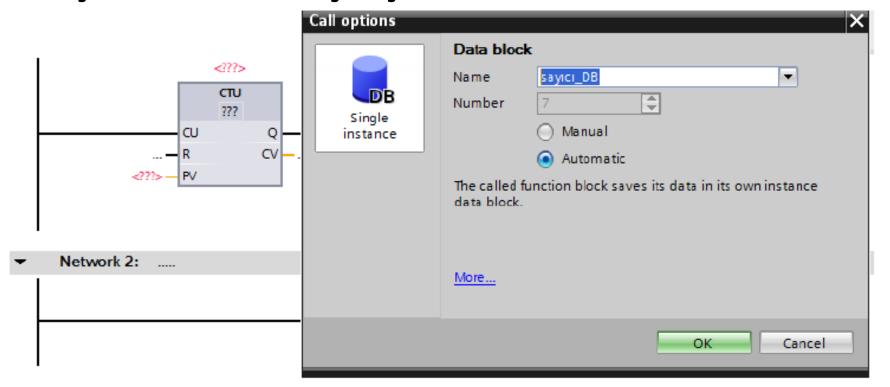

CUD

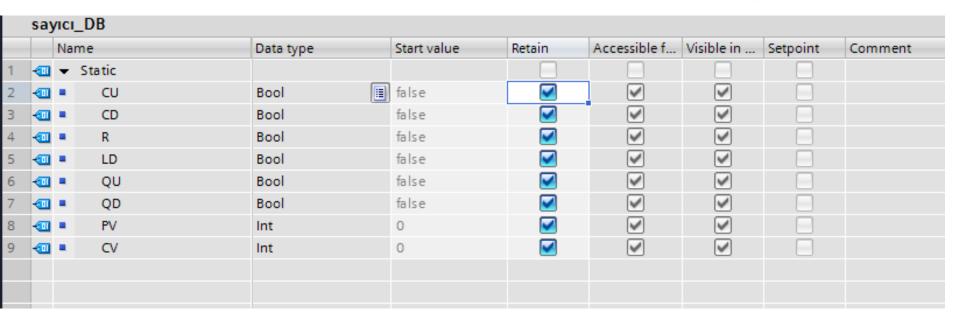

Sayıcılar FB yapısında çalışır ve bir data blok ile ilişkilendirilerek çalışırlar.

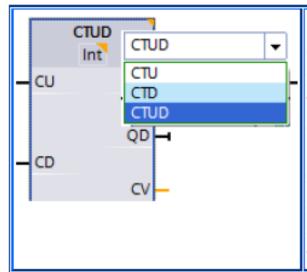
"Instruction >> Counter Operation" altından alınıp program alanına eklenen herhangi bir sayma fonksiyonu eklenir eklenmez, ilişkilendirilmesi gereken bir özel data blok penceresi açılır. Bu pencerede data bloğa istenen isim verilebilir. Otomatik olarak atanan data blok numarası istenirse "Manuel"e alınıp değiştirilebilir.

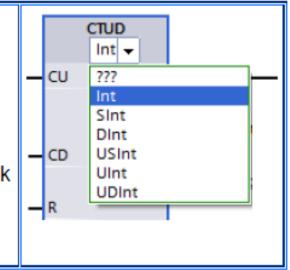
Herhangi bir sayıcı ile ilişkilendirilen özel data blok açıldığında, sayıcı üzerindeki parametreler orada izlenir.

"Retain" alanındaki kutucuk işaretlenerek verilerin kalıcı olması sağlanabilir. "Retain" olarak ayarlanan veriler, CPU'nun enerjisinin kesilip yeniden gelmesi sonrasında durumlarını korur.

Sayıcılar diğer fonksiyonlarda olduğu gibi sayma fonksiyonunun sağ üst tarafındaki sembol tıklandığında sayıcı tipi değiştirilebilir.

S7 1200 CPU'larda sayıcının sayma değeri, data tipi değiştirilmek suretiyle değiştirilebilir. Bunun için sayıcı tipi altındaki, veri tipi alanı tıklanarak istenen data tipi seçilir.

SAYICILARDA KULLANILABİLECEK VERİ ALANLARI VE UZUNLUKLARI

SINT (Signed integers)

USINT (Unsigned integers)

INT (Signed integers)

UINT (Unsigned integers)

DINT (Signed integers)

+ 2 147 483 647)

UDINT (Unsigned integers)

:Ön işaretli 8 "bit" tam sayı (-128 → 127)

:İşaretsiz 8 "bit" tam sayı (0 → 255)

:Ön işaretli 16 "bit" tam sayı (- 32768 → 32767)

:İşaretsiz 16 "bit" tam sayı (0 → 65535)

:Ön işaretli 32 "bit" tam sayı (- 2 147 483 648 →

:İşaretsiz 32 "bit" tam sayı (0 → 4294967295)

13